

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

13. srpnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Intelektualno vlasništvo – Autorska prava u informacijskom društvu – Direktiva 2001/29/EZ – Članak 3. – Pravo priopćavanja javnosti – Članak 5. stavak 2. točka (b) – Iznimka ‚privatnog reproduciranja‘ – Pružatelj usluge „Internet Protocol Television“ (IPTV) – Pristup zaštićenim sadržajima bez pristanka nositelja prava – Mrežni videosnimač – Odgođeno ponavljanje – Tehnika uklanjanja udvostručavanja”

U predmetu C-426/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija), odlukom od 27. svibnja 2021., koju je Sud zaprimio 13. srpnja 2021., u postupku

Ocilion IPTV Technologies GmbH

protiv

Seven.One Entertainment Group GmbH,

Puls 4 TV GmbH & Co. KG,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Arabadjiev, predsjednik vijeća, L. Bay Larsen, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca prvog vijeća, M. Ilešić, A. Kumin i I. Ziemele (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 21. lipnja 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Ocilion IPTV Technologies GmbH, P. Burgstaller, *Rechtsanwalt*,
- za Seven.One Entertainment Group GmbH i Puls 4 TV GmbH & Co. KG, M. Boesch, *Rechtsanwalt*,

* Jezik postupka: njemački

– za Europsku komisiju, J. Samnadda i G. von Rintelen, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 15. prosinca 2022.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. i članka 5. stavka 2. točke (b) Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Ocilion IPTV Technologies GmbH (u daljnjem tekstu: Ocilion), s jedne strane, i društava Seven.One Entertainment Group GmbH i Puls 4 TV GmbH und Co. KG (u daljnjem tekstu zajedno: Seven.One i dr.), s druge strane, u vezi s time što je društvo Ocilion stavilo na raspolaganje svojim komercijalnim korisnicima uslugu internetske televizije u zatvorenoj mreži („Internet Protocol Television” (IPTV)) kojom se krajnjim korisnicima prenosi sadržaj televizijskih programa nad kojima društvo Seven.One i dr. imaju prava.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U uvodnim izjavama 4., 9., 10., 21., 23., 27., 31. i 44. Direktive 2001/29 navodi se:

„(4) Usklađeni pravni okvir autorskog prava i srodnih prava će, kroz povećanu pravnu sigurnost i omogućujući viši stupanj zaštite intelektualnog vlasništva, potaknuti znatno ulaganje u stvaralaštvo i inovativnost, uključujući mrežnu infrastrukturu, i usporedno dovesti do rasta i povećane konkurentnosti europske industrije, i u sadržaju i u području informacijske tehnologije i još općenitije u cijelom nizu industrijskih i kulturnih sektora. Time će se zajamčiti zapošljavanje i potaknuti stvaranje novih radnih mjesta.

[...]
- (9) Svako usklađivanje autorskog prava i srodnih prava mora se temeljiti na visokoj razini zaštite, budući da su takva prava ključna za intelektualno stvaralaštvo. Njihova zaštita pomaže u održavanju i razvoju kreativnosti u interesu autora, umjetnika izvođača, producenata, potrošača, kulture, industrije i javnosti u cjelini. Intelektualno vlasništvo je stoga priznato kao sastavni dio vlasništva.
- (10) Ako autori ili umjetnici izvođači namjeravaju nastaviti svoj kreativan i umjetnički rad, moraju dobiti odgovarajuću naknadu za korištenje svojega djela, kao što to moraju dobiti i producenti kako bi bili u mogućnosti financirati to djelo. Ulaganje potrebno za proizvodnju proizvoda kao što su fonogrami, filmovi ili multimedijalni proizvodi, i usluga kao što su

usluge ,na zahtjev', značajno je. Odgovarajuća pravna zaštita prava intelektualnog vlasništva nužna je za jamčenje postojanja takve naknade i pruža mogućnost zadovoljavajućeg povrata tog ulaganja.

[...]

- (21) Ovom direktivom trebao bi se definirati opseg radnji obuhvaćenih pravom reproduciranja u odnosu na različite korisnike. To treba biti učinjeno u skladu s pravnom stečevinom Europske unije. Šira definicija ovih radnji potrebna je kako bi se osigurala pravna sigurnost na unutarnjem tržištu.

[...]

- (23) Ovom Direktivom trebalo bi se dodatno uskladiti pravo autora na priopćavanje javnosti. To bi se pravo trebalo tumačiti u širem smislu tako kao da ono obuhvaća svako priopćavanje javnosti koja nije prisutna na mjestu na kojem se priopćavanje obavlja. To pravo trebalo bi obuhvaćati svaki takav prijenos ili reemitiranje djela za javnost putem žice ili bežičnim putem, uključujući radiodifuzijsko emitiranje. To pravo ne bi trebalo obuhvaćati nikakve druge radnje.

[...]

- (27) [Puka] opskrba materijalnim uređajem za priopćavanje nije sama po sebi priopćavanje u smislu ove direktive.

[...]

- (31) Pravedna ravnoteža prava i interesa između različitih kategorija nositelja prava, kao i između različitih kategorija nositelja prava i korisnika predmeta zaštite mora biti osigurana. Postojeće iznimke i ograničenja prava, što su ih odredile države članice, moraju se ponovno procijeniti s obzirom na novo elektroničko okruženje. Postojeće razlike u iznimkama i ograničenjima određenih zabranjenih radnji imaju izravan negativan utjecaj na funkcioniranje unutarnjeg tržišta u području autorskog prava i srodnih prava. Takve bi razlike mogle postati i izraženije s obzirom na daljnji razvoj prekograničnog iskorištavanja djela i prekograničnih radnji. Kako bi se osiguralo pravilno [dobro] funkcioniranje unutarnjeg tržišta, takve bi se iznimke i takva ograničenja trebal[i] ujednačenije definirati. Stupanj njihova usklađivanja trebao bi se temeljiti na njihovom utjecaju na nesmetano [dobro] funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

[...]

- (44) Kad se primjenjuju iznimke i ograničenja predviđeni ovom Direktivom, trebalo bi ih provoditi u skladu s međunarodnim obvezama. Takve iznimke i takva ograničenja ne mogu se primjenjivati na način koji dovodi u pitanje zakonite interese nositelja prava ili koji je u suprotnosti s redovitim iskorištavanjem njegova djela ili drugog predmeta zaštite. Predviđanje takvih iznimaka ili takvih ograničenja od strane država članica trebalo bi, osobito, na pravi način odražavati povećani gospodarski utjecaj koji bi takve iznimke ili takva ograničenja mogli imati u kontekstu novog elektroničkog okruženja. Stoga bi se opseg određenih iznimaka ili ograničenja mogao još više ograničiti kad se radi o određenim novim korištenjima autorskih djela i drugih predmeta zaštite.”

4 Članak 2. Direktive 2001/29, naslovljen „Pravo reproduciranja”, propisuje:

„Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili u dijelovima:

(a) autorima, njihovih djela;

[...]

(e) organizacijama za radiodifuziju, fiksacija njihovih radiodifuzijskih emitiranja, bez obzira na to jesu li ta emitiranja prenesena putem žice ili putem zraka, uključujući kabelom ili satelitom.”

5 Članak 3. te direktive, naslovljen „Pravo priopćavanja autorskog djela javnosti i pravo stavljanja drugih predmeta zaštite na raspolaganje javnosti”, propisuje:

„1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

2. Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za stavljanje na raspolaganje javnosti, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu:

[...]

(d) organizacijama za radiodifuziju, fiksacija njihovih radiodifuzijskih emitiranja, bez obzira na to jesu li ta emitiranja prenesena putem žice ili putem zraka, uključujući kabelom ili satelitom.

[...]”

6 U skladu s člankom 5. spomenute direktive, naslovljenim „Iznimke i ograničenja”:

„1. Privremene radnje reproduciranja iz članka 2., koje su prolazne ili popratne i koje čine sastavni i bitan dio tehnološkog postupka i čija je jedina svrha omogućiti:

(a) prijenos u mreži između trećih osoba putem posrednika;

ili

(b) ovlašteno korištenje;

djela ili drugog predmeta zaštite i koje nemaju neovisan gospodarski značaj, izuzete su iz prava reproduciranja predviđenog člankom 2.

2. Države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja prava reproduciranja predviđenog člankom 2. u sljedećim slučajevima:

[...]

(b) u odnosu na reproduciranje na bilo koji medij koje je učinila fizička osoba za privatnu uporabu i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna, uz uvjet da nositelji prava dobiju pravičnu naknadu, pri čemu se uzima u obzir primjena ili neprimjena tehničkih mjera iz članka 6. na djelo ili na drugi predmet zaštite;

[...]

5. Iznimke i ograničenja predviđeni stavcima 1., 2., 3. i 4. primjenjuju se samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u sukobu s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugog predmeta zaštite i koji bezrazložno ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.”

Austrijsko pravo

7 Članak 15. Urheberrechtsgesetz (Zakon o autorskom pravu) od 9. travnja 1936. (BGBl. 111/1936), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u daljnjem tekstu: UrhG) propisuje:

„Autor ima isključivo pravo reproduciranja djela, neovisno o korištenom postupku i količini koja se reproducira, privremeno ili trajno.”

8 Članak 17. stavak 1. UrhG-a glasi kako slijedi:

„Autor ima isključivo pravo prijenosa djela radiodifuzijom ili na sličan način.”

9 U skladu s člankom 18.a stavkom 1. UrhG-a:

„Autor ima isključivo pravo stavljanja djela na raspolaganje javnosti žicom ili bežičnim putem na način koji svakome omogućava pristup tom djelu na mjestu i u vrijeme njegova izbora.”

10 Članak 42. UrhG-a predviđa:

„[...]

(4) Svaka fizička osoba može za svoju privatnu uporabu i u svrhu koja nije izravno ili neizravno komercijalna napraviti reprodukcije djela na medijima različitim od onih navedenih u stavku 1.

(5) Podložno stavcima 6. i 7., reproduciranje se ne obavlja za vlastitu uporabu ili za privatnu uporabu ako je učinjeno kako bi se djelo učinilo dostupnim javnosti reproduciranim primjerkom ili ako je model korišten u tu svrhu proizveden ili stavljen na raspolaganje javnosti na očito nezakonit način. Primjerci proizvedeni za vlastitu ili privatnu uporabu ne smiju se koristiti kako bi [se] djelo učinilo dostupnim javnosti.

[...]”

11 Članak 76.a UrhG-a određuje:

„1. Svatko tko prenosi, putem radiodifuzije ili na sličan način, zvuk ili sliku (organizacija za radiodifuziju u smislu članka 17.) ima, u granicama utvrđenima zakonom, isključivo pravo simultano prenositi emitiranje preko drugog odašiljača te ga koristiti za priopćavanje javnosti u smislu članka 18. stavka 3. na mjestima pristupačnim javnosti uz plaćanje ulaznice; organizacija za radiodifuziju također ima isključivo pravo fiksirati emitiranje na nosač slike ili zvuka (osobito

u obliku fotografije), reproducirati ga, emitirati i koristiti za stavljanje na raspolaganje javnosti. Reprodukcijska također znači korištenje priopćavanja učinjenog pomoću nosača slike ili zvuka radi prenošenja na drugi medij.

(2) Nosači slike ili zvuka koji su reproducirani ili emitirani protivno stavku 1. ne smiju se koristiti u svrhu radiodifuzije ili priopćavanja javnosti.

(3) Svaka fizička osoba može, za privatnu uporabu i u svrhe koje nisu komercijalne, izravno ili neizravno, fiksirati radiodifuzijsko emitiranje na nosaču slike ili zvuka i reproducirati ga u više primjeraka [...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 12 Ocilion, društvo osnovano u skladu s austrijskim pravom, nudi IPTV uslugu komercijalnim korisnicima, koji mogu biti mrežni operatori, primjerice operatori telefonske ili elektroenergetske mreže, ili objekti poput hotela ili stadiona (u daljnjem tekstu: mrežni operatori) pri čemu je pristup ograničen na krajnje korisnike mreže koji su fizičke osobe, klijenti mrežnih operatora. Ta je usluga, koja se osobito odnosi na televizijske programe za koje društvo Seven.One i dr. imaju prava reemitiranja, dostupna ili u obliku lokalnog rješenja u okviru kojeg društvo Ocilion stavlja mrežnim operatorima na raspolaganje potrebnu strojnu i programsku opremu kojima upravljaju ti operatori, ali za koje pruža tehničku pomoć, ili u obliku rješenja u oblaku (cloud), kojim izravno upravlja društvo Ocilion.
- 13 Navedena usluga društva Ocilion ne samo da omogućuje istodobno reemitiranje televizijskih programa društva Seven.One i dr., nego i nudi mogućnost naknadnog gledanja s vremenskim odmakom tih programa pomoću mrežnog videosnimača. Time se omogućuje snimanje pojedinačnih emitiranih sadržaja, ali i svih programa koje je odabrao krajnji korisnik, klijent mrežnog operatora, koje omogućuju naknadno gledanje, do sedam dana nakon početnog emitiranja spomenutih programa.
- 14 Bilo da je riječ o obliku lokalnog rješenja ili o obliku rješenja u oblaku, inicijativu svakog snimanja u praksi poduzima krajnji korisnik koji sam aktivira funkcije mrežnog snimanja i odabire sadržaj koji će se pohraniti. Čim prvi korisnik odabere program, proizvod snimanja stavlja se na raspolaganje svim drugim korisnicima koji žele gledati snimljeni sadržaj. Kako bi se to postiglo, postupak uklanjanja udvostručavanja osigurava da se sadržaji ne umnožavaju više puta za korisnike koji programiraju isto snimanje i pohranjenom sadržaju pristupa se pomoću reference koju društvo Ocilion dodjeljuje svakom korisniku.
- 15 Što se tiče lokalnog rješenja, okvirnim ugovorima sklopljenima između društva Ocilion i mrežnih operatora određuje se da potonji operatori moraju vlastitim sredstvima osigurati da oni i njihovi korisnici imaju dostatna prava za sav sadržaj koji stavljaju na raspolaganje.
- 16 Budući da nije pristao na priopćavanje svojih televizijskih programa putem usluge koju nudi društvo Ocilion, društvo Seven.One i dr. smatraju da ta usluga odgovara neovlaštenom reemitiranju sadržaja na koje imaju isključiva prava. Osim toga, tvrde da se na temelju načina funkcioniranja mrežnog videosnimača ne može smatrati da su uklanjanja udvostručavanja koja iz toga proizlaze obuhvaćena iznimkom „privatnog reproduciranja” u smislu članka 42. stavka 4. kao i članka 76.a stavka 3. UrhG-a.

- 17 U tim okolnostima, društvo Seven.One i dr. podnijeli su zahtjev za privremenu pravnu zaštitu kako bi se društvu Ocilion zabranilo da svojim korisnicima stavlja na raspolaganje sadržaje njihovih programa ili da reproducira i dopušta trećim osobama da reproduciraju takve programe bez njihova pristanka.
- 18 Budući da je taj zahtjev u biti prihvaćen u prvostupanjskom postupku i potvrđen u žalbenom postupku, društvo Ocilion podnijelo je reviziju Oberster Gerichtshofu (Vrhovni sud, Austrija), sudu koji je uputio zahtjev.
- 19 Taj sud navodi, kao prvo, da je na njemu da utvrdi jesu li reproduciranja sadržaja emitiranja ostvarenih pomoću mrežnog videosnimača obuhvaćena sustavom odstupanja, takozvanim „privatnim reproduciranjem”, kako u obliku lokalnog rješenja, tako i u obliku rješenja u oblaku.
- 20 U tom pogledu smatra da je odlučujuće pitanje komu se može pripisati kopija sadržaja izrađena u okviru postupka uklanjanja udvostručavanja koji je pružilo društvo Ocilion. Stoga, ako potonje društvo ima ovlast organiziranja operacije snimanja i mrežnog reproduktora videozapisa, može mu se pripisati uklanjanje udvostručavanja sadržaja te bi primjena sustava odstupanja takozvanog „privatnog reproduciranja” bila isključena. Suprotno toj tvrdnji, ako društvo Ocilion samo pohranjuje kopije koje su ostvarile fizičke osobe a da pritom ne nudi uslugu stavljanja na raspolaganje sadržaja, ništa ne bi sprečavalo zaključak da su ostvarena reproduciranja obuhvaćena pojmom „privatnog reproduciranja”.
- 21 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu upućuje na presudu od 29. studenoga 2017., VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), u dijelu u kojem se njome pojašnjava da okolnost da dotična osoba sama posjeduje opremu, uređaje ili medije za reproduciranje za izradu privatne kopije nema utjecaja na nezakonitost te kopije. Međutim, on dvoji o relevantnosti takvog rješenja u glavnom postupku, s obzirom na posebnosti usluge koju nudi društvo Ocilion i, osobito, zbog činjenice da ta usluga uvelike prelazi onu pružatelja prostora za pohranu. Stoga, da bi se izbjeglo zaobilaženje Direktive 2001/29, taj sud smatra da se, kako bi se utvrdilo je li riječ o privatnom reproduciranju, ne može usredotočiti na formalno pitanje tko je inicirao izvršenje operacije kopiranja.
- 22 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev pita se predstavlja li usluga koju društvo Ocilion nudi na stranici priopćavanje javnosti sadržaja zaštićenih emitiranja u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, za koje bi se to društvo trebalo smatrati odgovornim.
- 23 U tom pogledu on navodi, s jedne strane, da iz sudske prakse Suda ne proizlazi jasno jesu li radnje koje se same po sebi ne bi trebale smatrati prijenosom, već koje samo olakšavaju prijenos od strane treće osobe, obuhvaćene područjem primjene te odredbe. S druge strane, smatra da sudsku praksu proizašlu iz presude od 14. lipnja 2017., Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456) treba pojasniti u pogledu pojma „nezaobilazna uloga” koju u ovom slučaju treba imati pružatelj kako bi se smatralo da obavlja radnju „priopćavanja javnosti” u smislu navedene odredbe.
- 24 U tim je okolnostima Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Je li u skladu s pravom Unije nacionalni propis kojim se na temelju članka 5. stavka 2. točke (b) Direktive [2001/29] dopušta korištenje naknadnog gledanja sadržaja s vremenskim odmakom [koji stavlja na raspolaganje komercijalni pružatelj usluge] i u pogledu kojeg

- (a) se zbog tehnički primijenjenog postupka [...] uklanjanja udvostručavanja ne stvara zasebno umnožavanje programiranog emitiranog sadržaja prilikom svakog snimanja koje je pokrenuo korisnik, nego se, ako je predmetni sadržaj već pohranjen na inicijativu drugog korisnika koji je prvi izradio snimku – kako bi se izbjegli suvišni podaci – samo provodi referenciranje kojim se sljedećem korisniku omogućuje pristup već pohranjenom sadržaju;
 - (b) postoji mogućnost naknadnog gledanja sadržaja u okviru kojeg se ukupni televizijski program svih odabranih kanala snima tijekom cijelog dana i taj je program dostupan za gledanje unatrag sedam dana, pod uvjetom da korisnik u izborniku mrežnog videosnimača televizijskih kanala [samo jednom] odabere odgovarajuću opciju označavanjem određenog polja; i
 - (c) u pogledu kojeg se korisniku (ili kao dio usluge u oblaku pružatelja usluga ili u okviru cjelovitog rješenja koje se odnosi na televiziju utemeljenu na internetskom protokolu koja je dostupna preko lokalnih poslužitelja (on premises IPTV) i koje pružatelj usluge stavlja na raspolaganje) također omogućuje pristup zaštićenim emitiranim sadržajima a da nositelji prava na to nisu pristali?
2. Treba li izraz ‚priopćavanje djela javnosti‘ iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 tumačiti na način da takvo priopćavanje provodi [komercijalni pružatelj] usluge cjelovitog rješenja koje se odnosi na televiziju utemeljenu na internetskom protokolu koja je dostupna preko lokalnih poslužitelja (on premises IPTV) i u okviru kojeg pružatelj usluge, osim programske i strojne opreme za prijem televizijskih programa preko interneta, pruža i tehničku podršku te izvršava stalne prilagodbe usluge, ali se usluga u potpunosti pruža na korisnikovoj infrastrukturi, u slučaju kad se uslugom korisniku ne omogućuje samo pristup emitiranim sadržajima čiju su internetsku upotrebu odobrili odgovarajući nositelji prava, nego i zaštićenim sadržajima za koje ne postoji odgovarajući pristanak, a pružatelj usluge može
- (a) utjecati na to koje televizijske programe krajnji korisnik može primati u okviru usluge,
 - (b) zna da se njegovom uslugom omogućuje i prijem zaštićenih emitiranih sadržaja, a da nositelji prava na to nisu pristali, ali
 - (c) ne oglašava takvu mogućnost neovlaštenog korištenja njegovim uslugama, čime znatno ne potiče na kupnju proizvoda, nego prilikom sklapanja ugovora svoje korisnike upućuje na to da na vlastitu odgovornost moraju osigurati dodjelu prava; te
 - (d) svojim aktivnostima ne omogućuje nikakav poseban pristup emitiranim sadržajima koji se bez njegove intervencije ne bi mogli primati ili bi se mogli teško primati?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 25 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. i članak 5. stavak 2. točku (b) Direktive 2001/29 tumačiti na način da iznimkom od isključivog prava autora i organizacija za radiodifuziju na davanje ovlaštenja ili zabrane reproduciranja zaštićenih djela može biti obuhvaćena usluga koju operator reemitiranja televizijskih emitiranja putem interneta nudi komercijalnim korisnicima koja omogućuje, na temelju oblika rješenja u oblaku ili koje se temelji na poslužitelju stavljenom na raspolaganje na internetskoj stranici, na inicijativu krajnjih korisnika te usluge, kontinuirano ili *ad hoc* snimanje tih emitiranja kada je kopiju koju je izradio prvi od tih korisnika koji su odabrali sadržaj operator stavio na raspolaganje neodređenom broju korisnika koji žele gledati isti sadržaj.

- 26 Najprije valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst u skladu s njegovim uobičajenim značenjem u svakodnevnom jeziku nego i njezin kontekst te ciljeve propisa kojeg je dio (presuda od 4. svibnja 2023., Österreichische Datenschutzbehörde i CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, t. 19. i navedena sudska praksa).
- 27 Kao prvo valja istaknuti da u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Direktive 2001/29 države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja isključivog prava reproduciranja predviđenog njezinim člankom 2. „u odnosu na reproduciranje na bilo koji medij koje je učinila fizička osoba za privatnu uporabu i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna, uz uvjet da nositelji prava dobiju pravičnu naknadu”.
- 28 Kad je riječ, kao prvo, o tome predstavlja li usluga poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku „reproduciranje” u smislu članka 5. stavka 2. točke (b) navedene direktive, Sud je presudio da taj pojam treba shvatiti u širem smislu, kako s obzirom na zahtjev iz uvodne izjave 21. te direktive da radnje obuhvaćene pravom reproduciranja treba široko definirati kako bi se osigurala pravna sigurnost na unutarnjem tržištu, tako i s obzirom na tekst članka 2. navedene direktive u kojem se, kako bi se kvalificiralo reproduciranje, upotrebljavaju izrazi poput „izravno ili neizravno”, „privremeno ili trajno” i „u bilo kojem obliku”. Usto, opseg takve zaštite radnji obuhvaćenih pravom reproduciranja proizlazi i iz glavnog cilja iste direktive, a to je uspostava visoke razine zaštite, među ostalim, autora (presuda od 24. ožujka 2022., Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, t. 16.).
- 29 Nadalje, kad je konkretno riječ o izrazu „reproduciranje na bilo koji medij” iz članka 5. stavka 2. točke (b) iste direktive, Sud je presudio da on obuhvaća izradu sigurnosnih primjeraka, za privatnu uporabu, djela zaštićenih autorskim pravom na poslužitelju na kojem pružatelj usluge računalstva u oblaku korisniku stavlja na raspolaganje prostor za pohranu (presuda od 24. ožujka 2022., Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, t. 33.).
- 30 Naime, kako bi se moglo pozivati na odstupanje iz članka 5. stavka 2. točke (b) navedene direktive, nije nužno da dotične fizičke osobe posjeduju opremu, uređaje i medije za reproduciranje. Uslugu reproduciranja može im pružiti i treća osoba, što je činjenični preduvjet potreban za to da te fizičke osobe mogu dobiti privatne kopije (presuda od 29. studenoga 2017., C-265/16, EU:C:2017:913, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 31 Naposljetku, valja naglasiti da se, kao što to proizlazi iz teksta članka 5. stavka 2. točke (b) Direktive 2001/29, kako je naveden u točki 27. ove presude, ta odredba primjenjuje samo kada fizička osoba reproduciranja ostvaruje ne samo za privatnu uporabu nego i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna.
- 32 Kao drugo, valja podsjetiti na to da, kad je riječ o iznimkama i ograničenjima predviđenima osobito u članku 5. stavku 2. Direktive 2001/29, članak 5. stavak 5. u vezi s uvodnom izjavom 44. te direktive predviđa da se one primjenjuju samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u sukobu s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugog predmeta zaštite i koji bezrazložno ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.
- 33 U tom pogledu, kao treće, Sud je pojasnio da, s obzirom na to da iznimke i ograničenja predviđeni u članku 5. stavku 2. Direktive 2001/29 sami sadržavaju prava u korist korisnika djela ili drugih predmeta zaštite, ta odredba pridonosi osiguravanju pravedne ravnoteže između, s jedne strane,

prava i interesa nositelja prava, koji se i sami široko tumače i, s druge strane, prava i interesa tih korisnika (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., Spiegel Online, C-516/17, EU:C:2019:625, t. 54.).

- 34 Naime, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 31. Direktive 2001/29, održavanje takve pravedne ravnoteže upravo je cilj usklađivanja koje se provodi tom direktivom (vidjeti u tom smislu presudu od 22. lipnja 2021., YouTube i Cyando, C-682/18 i C-683/18, EU:C:2021:503, t. 64.).
- 35 Upravo s obzirom na prethodno navedeno valja utvrditi može li usluga poput one koju nudi društvo Ocilion biti obuhvaćena iznimkom takozvanog „privatnog reproduciranja” predviđenom u članku 5. stavku 2. točki (b) Direktive 2001/29.
- 36 Najprije, iz nacionalnog pravnog okvira navedenog u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je Republika Austrija iskoristila mogućnost koja joj je priznata člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Direktive 2001/29 time što je u članku 42. stavku 4. i članku 76.a stavku 3. UrhG-a predvidjela da svaka fizička osoba može za svoju privatnu uporabu i u svrhu koja nije izravno ili neizravno komercijalna napraviti reprodukcije djela ili fiksirati radiodifuzijsko emitiranje na nosačima.
- 37 U tom pogledu, iz presude od 29. studenoga 2017., VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913) proizlazi da članak 5. stavak 2. točku (b) Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo koje poduzetniku dopušta da privatnim osobama pruža uslugu daljinskog snimanja videozapisa korištenjem tzv. „cloud computinga” za privatne kopije djela zaštićenih autorskim pravom, pri čemu je taj poduzetnik aktivno uključen u snimanje, bez ovlaštenja nositelja autorskog prava.
- 38 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se može li se ta sudska praksa primijeniti na uslugu poput one koju nudi društvo Ocilion.
- 39 U glavnom postupku nesporno je da je Ocilion društvo koje pruža svoje usluge u okviru gospodarske djelatnosti. Slijedom toga, budući da su pravne osobe u svakom slučaju isključene iz primjene iznimke predviđene u spomenutom članku 5. stavku 2. točki (b) (presuda od 9. lipnja 2016., EGEDA i dr., C-470/14, EU:C:2016:418, t. 30.), ne može se smatrati da to društvo izrađuje primjerak koji je obuhvaćen tom iznimkom.
- 40 Međutim, društvo Ocilion tvrdi da se usluga koju nudi ograničava na pružanje instrumenta koji svakom krajnjem korisniku, na njegovu vlastitu inicijativu i ovisno o programiranju koje sam obavlja, omogućuje naknadno gledanje s vremenskim odmakom televizijskih programa, s obzirom na to da se, kada je prvi krajnji korisnik odabrao sadržaj, snimka koja iz toga proizlazi stavlja na raspolaganje drugim krajnjim korisnicima koji žele gledati isti sadržaj pomoću reference. Taj poduzetnik iz toga zaključuje da je reproduciranje televizijskih programa koje iz toga proizlazi izvršio svaki krajnji korisnik u privatne svrhe i da, s obzirom na tehniku uklanjanja udvostručavanja koju koristi, iz toga ne nastaje neopravdana šteta legitimnim interesima nositelja isključivih prava.
- 41 Stoga valja utvrditi treba li članak 5. stavak 2. točku (b) Direktive 2001/29 tumačiti na način da uklanjanje udvostručavanja televizijskih emitiranja koje provodi usluga poput one koju nudi društvo Ocilion može biti obuhvaćena iznimkom takozvanog „privatnog reproduciranja”.

- 42 Kao prvo, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 36. do 38. svojeg mišljenja, uslugu poput one koju nudi društvo Ocilion obilježava njezina dvostruka funkcija. Naime, ona se temelji na rješenju IPTV istodobnog internetskog reemitiranja televizijskih sadržaja, s uslugom mrežnog snimanja tih emitiranja kao dodatnom uslugom. Budući da se mrežno snimanje odnosi na sadržaje koji se reemitiraju u okviru rješenja IPTV, ta usluga nije samostalna, nego nužno ovisi o usluzi istodobnog reemitiranja koja se osigurava tim rješenjem.
- 43 Štoviše, mogućnost snimanja reemitiranih televizijskih sadržaja predstavlja dodanu vrijednost usluge poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku jer omogućuje pristup predmetnim sadržajima u uvjetima različitim od uvjeta njihova istodobnog reemitiranja.
- 44 Kao drugo, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se usluga koju nudi društvo Ocilion temelji na tehnici koja primjerak koji je izradio prvi korisnik stavlja na raspolaganje krajnjim korisnicima koji žele gledati sadržaj, pomoću sredstava koja taj pružatelj osigurava. U tim okolnostima, iako je točno da sam krajnji korisnik programira snimke, usluga snimanja i stavljanja na raspolaganje tako izrađenog primjerka ne samo da počiva na sredstvima koja je osigurao pružatelj nego i predstavlja, kao što to proizlazi iz prethodne točke, glavni interes pružene ponude.
- 45 U tom pogledu, tehnika uklanjanja udvostručavanja o kojoj je riječ u glavnom postupku dovodi do izrade primjerka koji daleko od toga da je isključivo na raspolaganju prvom korisniku, nego je namijenjen tomu da bude dostupan, putem sustava koji nudi pružatelj usluga, neodređenom broju krajnjih korisnika, koji su sami kupci mrežnih operatora kojima navedeni pružatelj stavlja na raspolaganje tu tehniku.
- 46 U tim okolnostima valja utvrditi, podložno provjerama koje treba izvršiti sud koji je uputio zahtjev, da usluga poput one koju nudi društvo Ocilion, a koja omogućuje pristup reprodukciji zaštićenog djela neodređenom broju korisnika u komercijalne svrhe, nije obuhvaćena takozvanom iznimkom „privatnog reproduciranja” iz članka 5. stavka 2. točke (b) Direktive 2001/29.
- 47 Kao treće, i kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 42. svojeg mišljenja, to utvrđenje ne može se dovesti u pitanje potrebom poštovanja načela tehnološke neutralnosti, u skladu s kojim prava i obveze osoba moraju u zakonu biti utvrđeni na općeniti način kako se ne bi dalo prednost upotrebi jedne tehnologije na štetu druge (vidjeti u tom smislu presudu od 24. ožujka 2022., *Austro-Mechana*, C-433/20, EU:C:2022:217, t. 27.).
- 48 U tom pogledu, Sud je istaknuo da iznimka iz članka 5. stavka 2. točke (b) Direktive 2001/29 mora omogućiti i osigurati razvoj i uporabu novih tehnologija kao i održati pravednu ravnotežu između prava i interesa nositelja prava i korisnika zaštićenih djela koji se žele koristiti tim tehnologijama (presuda od 24. ožujka 2022., *Austro-Mechana*, C-433/20, EU:C:2022:217, t. 26. i 27.).
- 49 Međutim, iako je prihvaćeno da načelo tehnološke neutralnosti traži da tumačenje predmetnih odredbi prava Unije ne ograničava inovaciju i tehnološki napredak (vidjeti po analogiji presudu od 15. travnja 2021., *Eutelsat*, C-515/19, EU:C:2021:273, t. 48.), ostaje činjenica da utvrđenje iz točke 46. ove presude ne ovisi o tehnologiji reproduciranja koja se koristi u okviru usluge poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, nego proizlazi iz okolnosti da sustav koji koriste mrežni operatori daje pristup snimljenim sadržajima neodređenom broju osoba u komercijalne svrhe, s obzirom na to da takav pristup može uzrokovati neopravdanu štetu legitimnim interesima

nositelja prava, tako da bi primjena iznimke takozvanog „privatnog reproduciranja” u pogledu takve usluge mogla ugroziti cilj održavanja pravedne ravnoteže između interesa nositelja autorskih prava i interesa korisnika.

- 50 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 2. i članak 5. stavak 2. točku (b) Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da usluga koju operator reemitiranja televizijskih sadržaja putem interneta pruža komercijalnim korisnicima koja omogućuje, počevši od rješenja smještaja u oblaku ili se temelji na potrebnoj strojnoj i programskoj opremi stavljenim na raspolaganje na internetskoj stranici, kontinuirano ili jednokratno snimanje tih sadržaja, na inicijativu krajnjih korisnika te usluge, kada primjerak koji je izradio prvi od tih korisnika koji su odabrali sadržaj operator stavi na raspolaganje neodređenom broju korisnika koji žele gledati isti sadržaj nije obuhvaćena iznimkom od isključivog prava autora i organizacija za radiodifuziju na davanje ovlaštenja ili zabrane reproduciranja zaštićenih djela.

Drugo pitanje

- 51 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 tumačiti na način da „priopćavanje javnosti” u smislu te odredbe čine stavljanje na raspolaganje i održavanje postupka na internetskoj stranici za snimanje videozapisa, koji omogućuju pristup zaštićenim sadržajima, kada pružatelj ima određeni utjecaj na izbor sadržaja kojem korisnik ima pristup, da potonji ima pristup tim sadržajima bez intervencije pružatelja i da on, znajući da se njegova usluga može koristiti za pristup zaštićenim sadržajima emitiranja bez pristanka njihovih autora, ne promiče taj aspekt svoje usluge.
- 52 U skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive 2001/29, države članice moraju autorima predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti njihovih djela tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere.
- 53 Kao što je to Sud u više navrata presudio, na temelju te odredbe autori imaju pravo koje je preventivne naravi i koje im omogućuje da zabrane svako priopćavanje javnosti koje bi mogli krajnji korisnici ili komercijalni korisnici mogli izvršiti (vidjeti u tom smislu presudu od 20. travnja 2023., *Blue Air Aviation*, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 44. i navedenu sudsku praksu).
- 54 S obzirom na to da člankom 3. stavkom 1. Direktive 2001/29 nije definiran pojam „priopćavanje javnosti”, smisao i doseg toga pojma valja odrediti s obzirom na ciljeve koji se žele ostvariti tom direktivom i s obzirom na kontekst kojeg je dio ta odredba (presuda od 20. travnja 2023., *Blue Air Aviation*, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 45. i navedena sudska praksa).
- 55 U tom pogledu Sud pojašnjava da navedeni pojam, kao što je to istaknuto u uvodnoj izjavi 23. Direktive 2001/29, treba tumačiti široko, na način da obuhvaća svako priopćavanje javnosti koja nije prisutna na mjestu na kojem se priopćavanje obavlja i, stoga, svaki takav prijenos ili reemitiranje djela za javnost putem žice ili bežičnim putem, uključujući radiodifuzijsko emitiranje. Naime, iz uvodnih izjava 4., 9. i 10. te direktive proizlazi da je njezin glavni cilj uspostaviti viši stupanj zaštite autora, omogućavajući im dobivanje odgovarajuće naknade za korištenje njihovih djela, osobito prigodom priopćavanja javnosti (presuda od 20. travnja 2023., *Blue Air Aviation*, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 46. i navedena sudska praksa).

- 56 Osobito, kao što je to Sud u više navrata presudio, pojam „priopćavanje javnosti” u smislu tog članka 3. stavka 1. ujedinjuje dva kumulativna elementa, točnije radnju priopćavanja nekog djela i priopćavanje tog djela javnosti te podrazumijeva pojedinačnu ocjenu (presuda od 20. travnja 2023., Blue Air Aviation, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 47. i navedena sudska praksa).
- 57 Kada je riječ o pojmu „radnja priopćavanja”, valja naglasiti da takva radnja obuhvaća svaki prijenos zaštićenih djela, neovisno o upotrijebljenom tehničkom sredstvu ili postupku (presuda od 29. studenoga 2017., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, t. 42. i navedena sudska praksa).
- 58 Osim toga, u svrhu pojedinačne ocjene spomenute u točki 56. ove presude, treba imati u vidu više međusobno dopunjujućih kriterija koji nisu samostalni ni međusobno ovisni. Budući da se ti kriteriji mogu naći u različitim konkretnim situacijama u vrlo različitom opsegu, valja ih primijeniti i pojedinačno i u njihovoj međusobnoj interakciji (presuda od 20. travnja 2023., Blue Air Aviation, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 48. i navedena sudska praksa).
- 59 Među tim kriterijima Sud je istaknuo nezaobilaznu ulogu pružatelja usluge i namjernost njegove intervencije. Naime, on poduzima radnju priopćavanja kada djeluje, i pritom je u potpunosti svjestan posljedica svojeg postupanja, kako bi omogućio svojim klijentima pristup zaštićenom djelu i to osobito kada, kad ne bi bilo takvog djelovanja, ti klijenti načelno ne bi mogli uživati u emitiranom djelu (vidjeti u tom smislu presudu od 20. travnja 2023., Blue Air Aviation, C-775/21 i C-826/21, EU:C:2023:307, t. 49. kao i navedenu sudska praksu).
- 60 S druge strane, u uvodnoj izjavi 27. Direktive 2001/29 pojašnjeno je da „[Puka] opskrba materijalnim uređajem za priopćavanje nije sama po sebi priopćavanje u smislu [te] Direktive”.
- 61 U ovom slučaju, kao što je to navedeno u točki 12. ove presude, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da društvo Ocilion pruža mrežnim operatorima potrebnu strojnu i programsku opremu, u okviru svojeg lokalnog rješenja, kao i tehničku pomoć za osiguranje održavanja.
- 62 Međutim, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 68. do 70. svojeg mišljenja, u nedostatku bilo kakve veze između pružatelja potrebne strojne i programske opreme i krajnjih korisnika, usluga poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku ne može se smatrati radnjom priopćavanja u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 koju provodi društvo Ocilion.
- 63 Naime, s jedne strane, pružatelj kao što je društvo Ocilion ne daje krajnjim korisnicima pristup zaštićenom djelu. Točno je da pruža mrežnim operatorima strojnu i programsku opremu potrebnu u tom pogledu, ali su potonji jedini koji krajnjim korisnicima daju pristup zaštićenim djelima.
- 64 S druge strane, s obzirom na to da su mrežni operatori ti koji krajnjim korisnicima daju pristup zaštićenim djelima, u skladu s pravilima koja su prethodno definirana među njima, davatelj usluga koji pruža strojnu i programsku opremu potrebnu mrežnim operatorima za davanje pristupa tim djelima nema „nezaobilaznu ulogu” u smislu sudske prakse koja proizlazi iz presude navedene u točki 59. ove presude, tako da se ne može smatrati da je izvršio radnju priopćavanja u smislu Direktive 2001/29. Naime, ako je korištenje te strojne i programske opreme, u okviru lokalnog rješenja, nužno kako bi krajnji korisnici mogli naknadno gledati s vremenskim

odmakom televizijske sadržaje, iz podataka koji se nalaze u spisu podnesenom Sudu ne proizlazi da pružatelj koji isporučuje tu strojnu i programsku opremu djeluje kako bi krajnjim korisnicima omogućio pristup tim zaštićenim djelima.

- 65 U tom kontekstu, eventualno saznanje takvog pružatelja usluga o tome da se njegova usluga može koristiti za pristup zaštićenim sadržajima emitiranja bez suglasnosti njihovih autora nije samo po sebi dovoljno da bi se smatralo da je on poduzeo radnju priopćavanja u smislu članka 3. Direktive 2001/29.
- 66 Uostalom, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje ne proizlazi da tehnička pomoć koju nudi društvo Ocilion nadilazi održavanje i prilagodbu potrebne strojne i programske opreme koje su isporučene i omogućuje tom pružatelju da utječe na izbor televizijskih programa koje krajnji korisnik može naknadno gledati s vremenskim odmakom.
- 67 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da pružanje komercijalnim korisnicima od strane operatora reemitiranja televizijskih sadržaja na internetu potrebne strojne i programske opreme, uključujući tehničku pomoć, koja omogućuje tom korisniku da svojim klijentima omogući pristup internetskim televizijskim sadržajima u naknadnoj snimci, i to čak i ako je svjestan činjenice da se njegova usluga može koristiti za pristup zaštićenim sadržajima emitiranja bez pristanka njihovih autora ne predstavlja „priopćavanje javnosti” u smislu te odredbe.

Troškovi

- 68 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 2. i članak 5. stavak 2. točku (b) Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu**

treba tumačiti na način da:

usluga koju operator reemitiranja televizijskih sadržaja putem interneta pruža komercijalnim korisnicima koja omogućuje, počevši od rješenja smještaja u oblaku ili se temelji na potrebnoj strojnoj i programskoj opremi stavljenima na raspolaganje na internetskoj stranici, kontinuirano ili jednokratno snimanje tih sadržaja, na inicijativu krajnjih korisnika te usluge, kada primjerak koji je izradio prvi od tih korisnika koji su odabrali sadržaj operator stavi na raspolaganje neodređenom broju korisnika koji žele gledati isti sadržaj nije obuhvaćena iznimkom od isključivog prava autora i organizacija za radiodifuziju na davanje ovlaštenja ili zabrane reproduciranja zaštićenih djela.

- 2. Članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29**

treba tumačiti na način da:

pružanje komercijalnim korisnicima od strane operatora reemitiranja televizijskih sadržaja na internetu potrebne strojne i programske opreme, uključujući tehničku pomoć, koja omogućuje tom korisniku da svojim klijentima omogući pristup internetskim televizijskim sadržajima u naknadnoj snimci, i to čak i ako je svjestan činjenice da se njegova usluga može koristiti za pristup zaštićenim sadržajima emitiranja bez pristanka njihovih autora ne predstavlja „priopćavanje javnosti” u smislu te odredbe.

Potpisi